

2. Quod rectore[s] de extra culfum non possint adducere nec mittere eorum mercationes, nisi sicut alii mercatores.

Millesimo ducentesimo LXXI. Indictione XV, die VIII exeunte Februario.

25 Capta fuit pars quod rectores omnes, qui decetero ibunt pro Communi Veneciarum extra culfum, si uoluerint uenire Venetias et habebunt licentiam ueniendi uel ante terminum, uel postquam compleuerint, possint uenire; sed non possint adducere nec mittere eorum mercationes nisi sicut poterunt alij mercatores et secundum licentiam datam aliis mercatoribus. Et hoc iungatur in eorum capitulare, et si aliter uenerint cadant in pena qua cadunt qui uadunt
30 contra ordinem.

9

Διατάξεις ἀφορῶσαι πάντας τοὺς ρέκτορας.

- 1^{ον} Δὲν παρέχεται συγγνώμη συγγενείας μεταξὺ ρεκτόρων καὶ συμβούλων ὑπηρετούντων εἰς τὸν αὐτὸν τόπον. 1261. Ἰανουαρίου 8.
- 2^{ον} Οἱ ρέκτορες οἱ ἐκτὸς τῆς Βενετίας ὑπηρετοῦντες ὀφείλουσι νὰ συλλαμβάνωσι τοὺς δραπέτας ἐκ τῶν κατέργων, ἢ ἄλλους μισθωτοὺς τῆς κοινότητος καὶ νὰ ἐξαναγκάζωσιν αὐτοὺς νὰ πληρώνωσι ὅ,τι ὀφείλουσιν εἰς τὴν κοινότητα. Ὁ καταδότης δικαιούται τοῦ τετάρτου τῶν εἰσπραττομένων. 1264, Φεβρουαρίου 13.
- 3^{ον} Εἰς τοὺς ρέκτορας δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐμπορεύωνται συμφώνως πρὸς τὰς ὁδηγίας των, οὐδὲ νὰ ἔχωσι παρ' αὐτοῖς γραμματέα ἢ συνεταῖρον ἢ οἰκεῖον, ὅστις νὰ ἐμπορεύηται. Δύνανται μόνον νὰ ἐπενδύωσιν εἰς ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις τὰς ἐκ τοῦ μισθοῦ των οἰκονομίας ἕνα μῆνα πρὸ τῆς ἐπανόδου των εἰς Βενετίαν. 1272, Μαρτίου 16.
- 4^{ον} Οἱ ρέκτορες δὲν δύνανται νὰ λαμβάνωσι δῶρα καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς θητείας των καὶ ἐπὶ ἐξάμηνον μετὰ τὴν συμπλήρωσιν αὐτῆς. Ἐὰν δὲ ἤθελον δεχθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἐξαμήνου, νὰ προστιμῶνται διὰ διπλασίου ποσοῦ, τὸ ἥμισυ τοῦ ὁποίου θὰ δίδεται εἰς τὸν καταδότην. 1273, Ἰουνίου 2.
- 5^{ον} Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ρέκτορας, τοὺς υἱοὺς των καὶ τοὺς ἀδελφούς των νὰ συνάπτωσιν ἑταιρίαν μετὰ πολίτου, καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς θητείας των καὶ ἐπὶ ἐξάμηνον ἀκόμη πέραν ταύτης. 1273, Ἰουνίου 29.
- 6^{ον} Οἱ ρέκτορες καὶ οἱ σύμβουλοι ὀφείλουσι νὰ κρατῶσιν ἀντίγραφον τῶν ὁδηγιῶν των ἐναλλάξ. 1274, Αὐγούστου 12.
- 7^{ον} Οἱ ρέκτορες δὲν δύνανται νὰ λαμβάνωσι δάνεια παρὰ τῶν ὑπηκόων των. 1276, Ὀκτωβρίου 15.
- 8^{ον} Οὐδεὶς δύναται νὰ ναυλώσῃ ξένα πλοῖα πρὸς μεταφορὰν ἐμπορευμάτων εἰς Βενετίαν πέραν τοῦ κόλπου (Ἀδριατικῆς). 1278, Αὐγούστου 3.
- 9^{ον} Καθορισμὸς τῶν δικαιωμάτων μισθοδοσίας τῶν θνησκόντων ἐν ὑπηρεσίᾳ ρεκτόρων μεσοῦντος τοῦ πρώτου ἢ τοῦ δευτέρου ἔτους. 1278, Σεπτεμβρίου 11.

F^o 74^t

Incipiunt consilia omnibus rectoribus pertinentia.

1. Rectoribus quod ipsi non habeant consiliarios sibi attinentes.

1 Millesimo ducentesimo LX. Indictione IV, die octavo exeunte Januario.
Capta fuit pars, quod in omnibus regiminibus quo sunt extra Venetiis, et

erunt decetero tam in signoriis, quam in consiliariis hic modus debeat observari. Videlicet quod rector alicuius regiminis non debeat attinere alicui suorum consiliariorum neque consiliarij inter se, idest secundum lineam parentelle que obseruatur in Venetiis in facto electionum ipsorum regiminum. Verumptamen si acciderit quod aliqui electi fuerint in aliquo regimine contra ordinem suprascriptum, ille qui prius electus fuerit debeat remanere in electione. Pars de XL. 5

2. Quod rectores debeant capere galiotos et alios fugientes cum soldo.

Millesimo ducentesimo LXIII. Indictione VII, die XIII intrante Februario.

Capta fuit pars in maiori consilio et ordinatum quod iungatur in capitulari omnium rectorum qui exhibunt extra Venecias quod teneantur et debeant capere galiotos uel alios fugientes cum soldo communis in personis et rebus, et debeant facere solui id quod debebi communi et quis accusabit debeat habere quartum. 10

3. Quod rectores non possint facere mercatum nec aliquis de sua familia.

Millesimo ducentesimo LXXII. Indictione XV, die XVI intrante Marcio.

Capta fuit pars quod addatur in commissione castellani Coroni, et omnium rectorum qui uadunt pro Veneciis, quod non possunt facere mercationes secundum formam suarum commissionum quod non debeant retinere secum aliquem notarium uel socium uel alium in familia qui faciat et exerceat mercationem per aliquem modum uel ingenium, saluo quod possint inuestire suos denarios qui eis superauerint de suo salario per unum mensem ante aduentum ipsorum, et si que consilia essent contra sint reuocata quantum in hoc. 15 20

4. Quod sicut rectores non possunt recipere donum nec presens per totum tempore sui regiminis, ita nec per medium annum post.

Millesimo ducentesimo LXXIII. Indictione prima, die II exeunte Junio.

Capta fuit pars quod addatur in commissione omnium rectorum qui uadunt pro communi Veneciarum sicut tenentur per suas commissiones per totum tempore suorum regiminum, ita teneantur per medium annum postquam compleuerint suum regimen, uidelicet de eo quod continetur, quod non possint recipere donum nec presentem. Et si infra dictum terminum medii anni reciperet, perdat duplex de eo quod acciperet, et accusator habeat medietatem et teneatur de credentia, et addatur in capitulari de magno consilio quod teneantur accusare quos scirent fecisse contra, et si quod consilium est contra sit reuocatum quantum in hoc. 25 30

5. Quod rectores non recipiant collegantias tempore offitij, nec per dimidium annum post neque filius neque fratres.

Millesimo ducentesimo LXXIII. Indictione prima, die penultimo Junii.

Capta fuit pars quod dicti rectores nec filii nec fratres eorum indivissi ab

35 eis possint nec debeant recipere collegantias ab aliquo burgense, nec ab aliqua alia persona pro eis modo aliquo uel ingenio, per totum tempore regiminis et per medium annum postquam compleuerint, sicut dictum est, et si quid consilium est contra, sit reuocatum quantum in hoc.

6. Quod rectores et consilarii habeant exemplum suarum commissionum unus de altero.

Millesimo ducentesimo LXXIII. Indictione II, die XII intrante Augusto.

40 Capta fuit pars quod omnes rectores qui uadunt pro domino duce et communi Veneciarum, qui habent consiliarios, debeant habere exemplum commissionis suorum consiliariorum, et consiliarij suorum rectorum ante quam se diuidant de Veneciis. Et si aliquis ex eis petierit commissionem sibi ostendi unusquisque ipsam ei ostendere teneatur. Pars de XL.

7. Quod rectores non possint accipere mutuo a subditis suis.

Millesimo ducentesimo LXXVI. Indictione V, die XV intrante Octubrio.

45 Capta fuit pars quod addatur in commissione omnium rectorum qui uadunt pro domino duce et communi Veneciarum, tam a Grado usque ad caput Aggeris, quam extra; quod non possint accipere mutuo peccuniam aliquam aliquo modo uel ingenio ab aliquo ciue uel burgense, seu habitatore ciuitatis uel loci ubi erunt in regimine, nec filij non diuisi ab eis, nec eorum socij si habebunt, nec
50 stare plezii pro aliquo qui reciperet peccuniam mutuo, et hoc quod non possit accipere pro se et eorum utilitate. Et si consilium est contra sit reuocatum. Pars de LX.

8. Quod nullus possit naulizare naues forenses pro conducendis mercibus de extra culfum.

Millesimo ducentesimo LXXVIII. Indictione VI, die III intrante Augusto.

Capta fuit pars quod aliquis Venetus non possit decetero naulizare nauem seu lignum forinsecorum extra culfum pro uenire Venecia cum mercationibus,
55 uel cum aliis in pena imposita contra illos qui contra ordinem uadunt. Saluo si Veneti essent in aliquo loco ubi esset rector pro domino duce et non esset ibi lignum uel ligna Venetorum. Et si esset et non esset sufficiens uel sufficientia sit in prouidentia ipsius rectoris, uel rectorum quod naulizare possit cum uoluntate rectorum. Et si esset aliquod lignum uel ligna Venetorum ibi, et uelent tale
60 nabulum, quod non possent concordare simul cum mercatoribus, quod sit in prouidentia rectoris et consiliariorum eius, si habebit consiliarios diffiniendi differentiam que erit inter eos sicut eis uidebitur, uel de dare licentiam mercatoribus naulizandi lignum forinsecorum, et hoc ponatur in commissione omnium rectorum qui uadunt pro domino duce et illis, qui nunc sunt, mittatur per litteras
65 domini ducis.

9. De solutione facienda rectoribus qui obierint in suis regiminibus infra annum.

Millesimo ducentesimo LXXVIII. Indictione VII, die XI exeunte Septembrio.

Capta fuit pars, et fuit confirmata commissio baiuli Accon et fuit ordinatum quod capitulum, quod dicit si acciderit, quod Deus aduertat, te uiam universe carnis ingredi ante terminum tui regiminis, non debes habere sallarium, nisi de tanto tempore quantum steteris etc. debeat remoueri et dicatur, si obierit infra primum annum sui regiminis, quod debeat esse solutus de toto illo anno de salario quod debebit habere. Et si infra alium annum obierit debeat esse solutus de tanto tempore quanto steterit. Et sic debeat decetero in aliis rectoribus et consiliariis obseruari. 70 74

...

ΣΧΟΛΙΑ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΛΛΑΓΑΙ

Οἱ αὖξοντες ἀριθμοὶ τῶν σημειώσεων, ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὸν αὖξοντα ἀριθμὸν τῶν ἀποφάσεων.

1. Ἐκ τῆς ἀποδόσεως εἰς τὸν Μάρκον Πασχάζην (διορθωτέον πιθανῶς εἰς Πασχάλην), προκύπτει ὅτι πράγματι τὰ τιμάρια ἐδημεύοντο, ὅταν οἱ τιμαριούχοι δὲν ἐτέλουν τὰς τιμαριωτικὰς ὑποχρεώσεις των. Ὁ Πασχάζης ἀπέδειξε διὰ τοῦ εἰς Βενετίαν μεταβάντος πρεσβευτοῦ Σεσενούλου, καὶ διὰ μαρτύρων, ὅτι ἐτέλει τὰς ὑποχρεώσεις του.

Ἐπίσης προκύπτει ἐκ τοῦ ἐγγράφου τούτου ὅτι κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο 1270 ἀπεστάλη πρεσβεία εἰς Βενετίαν.

Παραλλαγαί. Αἱ παραλλαγαὶ ἐν γένει αἱ σημειούμεναι εἰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Μείζονος Συμβουλίου, προέκυψαν ἐκ τῆς ἀντιβολῆς τῶν πρωτοτύπων βιβλίων τοῦ Μείζονος Συμβουλίου μετὰ τῶν βιβλίων τῆς Avogaria di Comun. Πρὸς εὐχερεστέραν σύγκρισιν εἰς τὰς παραλλαγὰς προηγεῖται ἡ δημοσιευομένη γραφὴ καὶ ἔπεται ὡς ἀναγινώσκεται εἰς τὸ ἀντίστοιχον βιβλίον. Ἦτοι ἐὰν τὸ εἰς τὸ κείμενον ἐγγράφον ἔχει ληφθῇ ἐκ τῶν βιβλίων τῆς Avogaria di Comun, ἀκολουθεῖ ἡ παραλλαγὴ ὡς ἀναγινώσκεται εἰς τὸ ἀντίστοιχον βιβλίον τοῦ Μείζονος Συμβουλίου. Δὲν ἔκρινε σκοπὸν νὰ γίνῃ ἀντιβολὴ διὰ τὰς παραλλαγὰς, ὅταν αἱ ἀποφάσεις προέρχονται ἐκ τῶν βιβλίων τοῦ Μείζονος Συμβουλίου.

Στίχος 7. Εἰς τὸ κείμενον «duca misit dicendo» εἰς δὲ τὸ βιβλίον Commune primum ἀναγινώσκεται «duca dicendo misit». Στίχος 8. «Sesenulo» ἀναγινώσκεται «Susenulo».

2. Ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης συνάγομεν, ὅτι ἡ ἐκ Βενετίας ἀναχώρησις τῶν ἐκεῖ ἐγκατεστημένων Ἑλλήνων δὲν ἐπετρέπετο κατὰ βούλησιν, ἀνευ ἀδείας τοῦ Μείζονος Συμβουλίου.

Παραλλαγαί. Στίχος 5 «uel salario», ἀναγινώσκεται «uel pro salario».

3. Ἡ αὕτη περίπτωσις ὡς ἐν τῷ ἀριθμῷ 1. Ἡ ἐπιστροφὴ ἐνηργήθη καὶ αὕτη τῇ ἐπεμβάσει τοῦ ἐκ Κρήτης πρεσβευτοῦ, πιθανὸν τῆς αὐτῆς, ὡς ἄνω, πρεσβείας.

4. Ἡ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν σταυροφόρων τῷ 1204 ἐπελθοῦσα μεταβολή, εἰσήγαγεν εἰς τὰς φραγκοκρατηθείσας χώρας τὸν καθολικισμὸν ὡς ἐπίσημον θρησκείαν. Ἡ κατάληψις τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τοῦ Βενετοῦ Θωμᾶ Μοροζίνη

